

**Powiatowe Centrum Pomocy
Rodzinie w Grajewie**

**Ocena zasobów pomocy społecznej
za 2019 rok dla Powiatu Grajewskiego**

Autorzy:
Edyta Zalewska

SPIS TREŚCI

STRONA

1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	11
3.1	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR wypełniana wyłącznie przez powiaty i miasta na prawach powiatu	19
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	28
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	28
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	35
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	38
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	38
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	38
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	41
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	41
10	Wnioski końcowe	42

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 16a ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej gmina i powiat oraz samorząd województwa zobowiązani są do sporządzenia corocznie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społeczno-demograficznej, która w szczególności winna obejmować: infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe ponoszone na zadania pomocy społecznej oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Niniejsza analiza opisuje ww. sytuację w powiecie grajewskim. Jest to powiat ziemski, leżący w województwie podlaskim. Powiat grajewski graniczy z powiatami: kolneńskim, łomżyńskim, monieckim, augustowskim, ełckim, piskim. Siedzibą powiatu jest miasto Grajewo. Powierzchnia powiatu grajewskiego wynosi 967,24 km² co stanowi 4,79% powierzchni województwa oraz 0,31% powierzchni kraju. Gęstość zaludnienia w powiecie grajewskim wynosi 47 osób/km², w województwie podlaskim 59 osób/km², w kraju 123 osoby/km².

Poniżej prezentujemy szczegółowe dane o: sytuacji demograficznej, rynku pracy, infrastrukturze społecznej, korzystających z pomocy i wsparcia, świadczeniach pomocy społecznej, zasobach instytucjonalnych pomocy i wsparcia, kadrze pomocy społecznej, środkach finansowych na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki społecznej, współpracy z organizacjami pozarządowymi w obszarze pomocy i wsparcia powiatu grajewskiego.

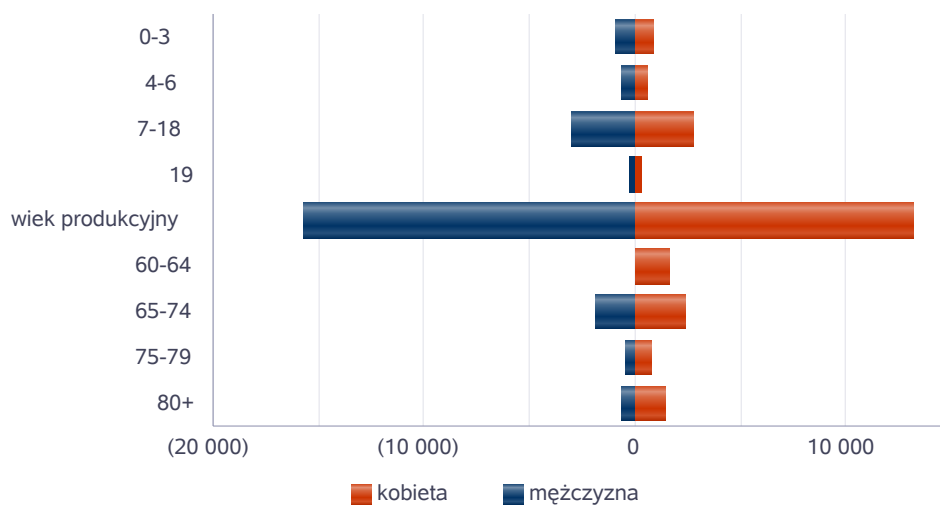
2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Według stanu na 30 czerwca 2019 roku, liczba ludności powiatu grajewskiego wyniosła 47 518 osób, z czego 50,37% stanowiły kobiety, a 49,63% mężczyźni. Liczba ludności stanowi 4,02% ludności województwa oraz 0,01% ludności kraju. Struktura ludności powiatu przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 19,63%, osoby w wieku produkcyjnym 60,88%, a w wieku poprodukcyjnym 19,49%. W latach 2002 - 2017 liczba ludności spadła o 6,1%. Według stanu na 31 grudnia 2019 stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 11,9%. Stopa bezrobocia dla województwa wynosi 6,9% dla kraju wynosi 5,2%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie grajewskim wynosiła 2059, w tym 49,88% stanowiły kobiety, 50,12% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 2,28%.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące demografii (liczbę ludności w podziale na płeć i grupy wiekowe), rynku pracy (liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale, liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej) oraz w formie tabelarycznej informacje o infrastrukturze społecznej zawierające dane własne jednostki dotyczące liczby hospicjów oraz liczby ośrodków dla cudzoziemców na terenie powiatu grajewskiego.

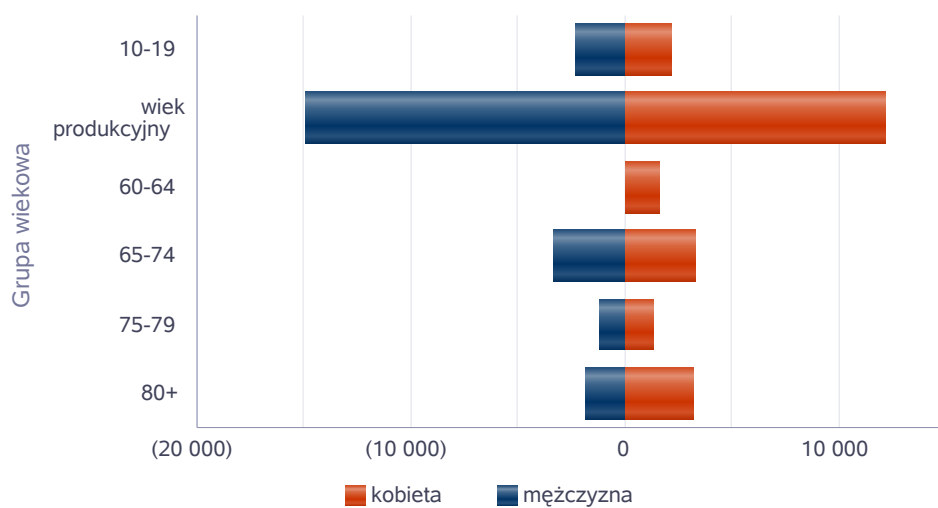
Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	mężczyzna	kobieta
0-3	899	858
4-6	692	599
7-18	2 987	2 734
19	263	294
wiek produkcyjny	15 745	13 184
60-64		1 646
65-74	1 883	2 406
75-79	484	750
80+	631	1 463

Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

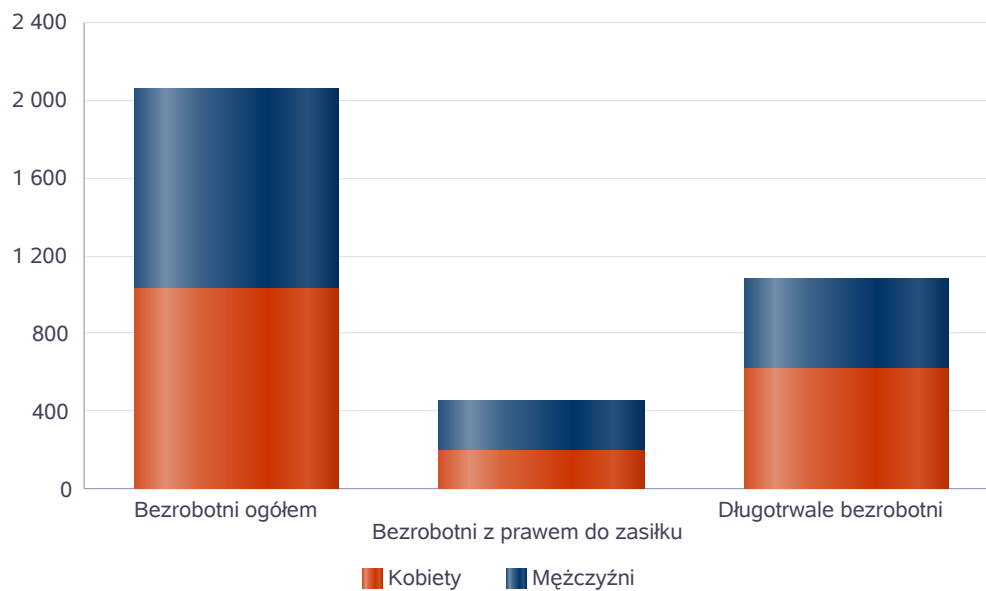
Grupa wiekowa	Liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci	
	mężczyzna	kobieta
10-19	2 313	2 179
wiek produkcyjny	14 936	12 219
60-64		1 595
65-74	3 337	3 322
75-79	1 149	1 381
80+	1 849	3 238

Prognozowana liczba mieszkańców wg grup wiekowych i płci

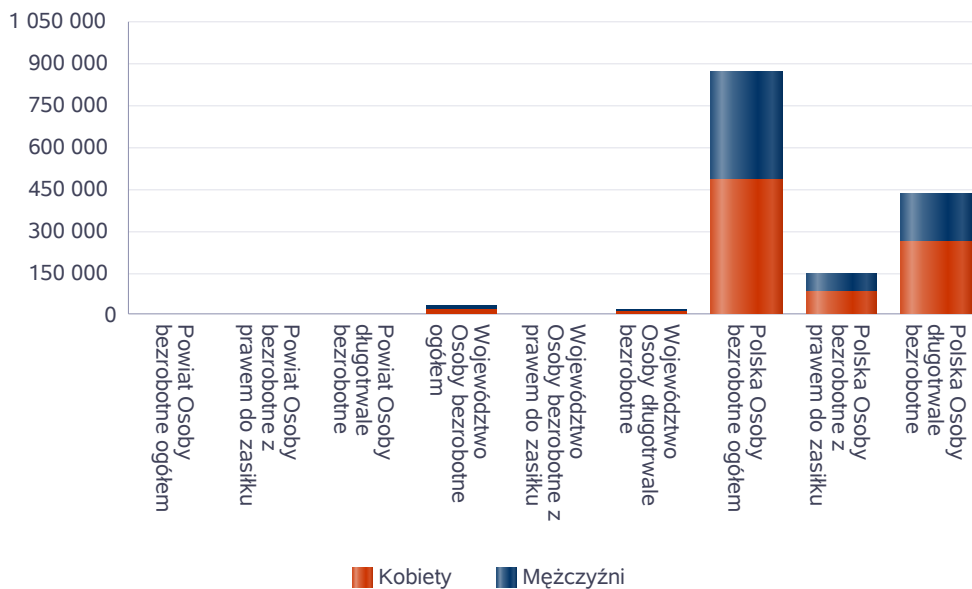
Liczba osób bezrobotnych, liczba długotrwale bezrobotnych oraz liczba osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w 2019 r.

Status	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Bezrobotni ogółem	2 059	1032	1 027
Bezrobotni z prawem do zasiłku	450	252	198
Długotrwale bezrobotni	1 084	470	614

Wykres prezentuje liczbę osób bezrobotnych, liczbę bezrobotnych długotrwale oraz liczbę osób bezrobotnych z prawem do zasiłku, ogółem i w podziale na płeć. Wizualizacja prezentuje powiat na tle województwa, powiat na tle kraju.

Status	Powiat		Województwo		Polska	
	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
Osoby bezrobotne ogółem	1 027	1 032	16 807	18 284	481 023	388 129
Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku	198	252	2 539	2 410	82 434	60 520
Osoby długotrwale bezrobotne	614	470	9 507	9 704	259 183	174 459

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej. Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem.

Rok	Wskaźnik
2014	0%
2015	0%
2016	0%
2017	0%
2018	0%
2019	0%

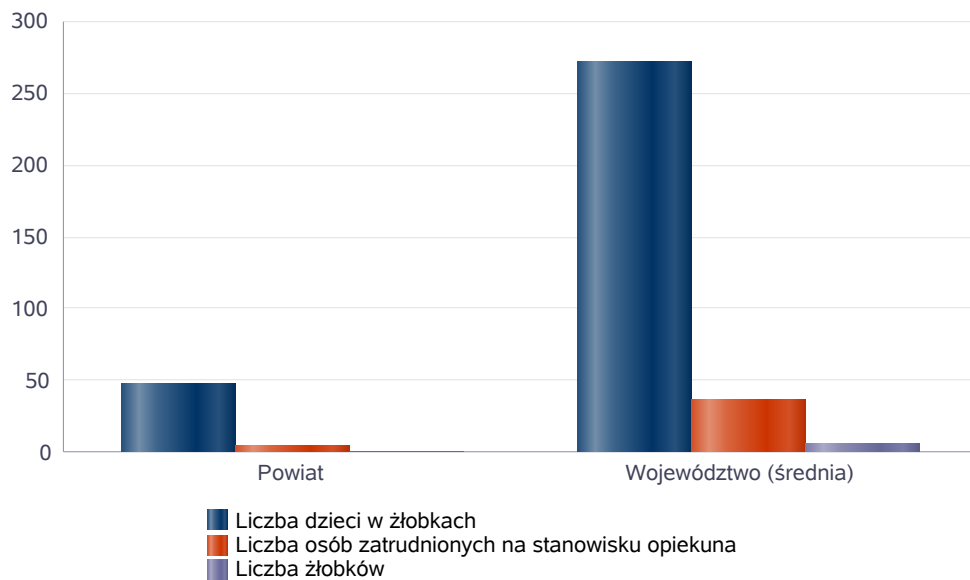

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2019 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbową
Powiat	Liczba dzieci w żłobkach	48,00
	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	5,00
	Liczba żłobków	1,00
Województwo (średnia)	Liczba dzieci w żłobkach	270,65
	Liczba osób zatrudnionych na stanowisku opiekuna	36,12
	Liczba żłobków	5,94

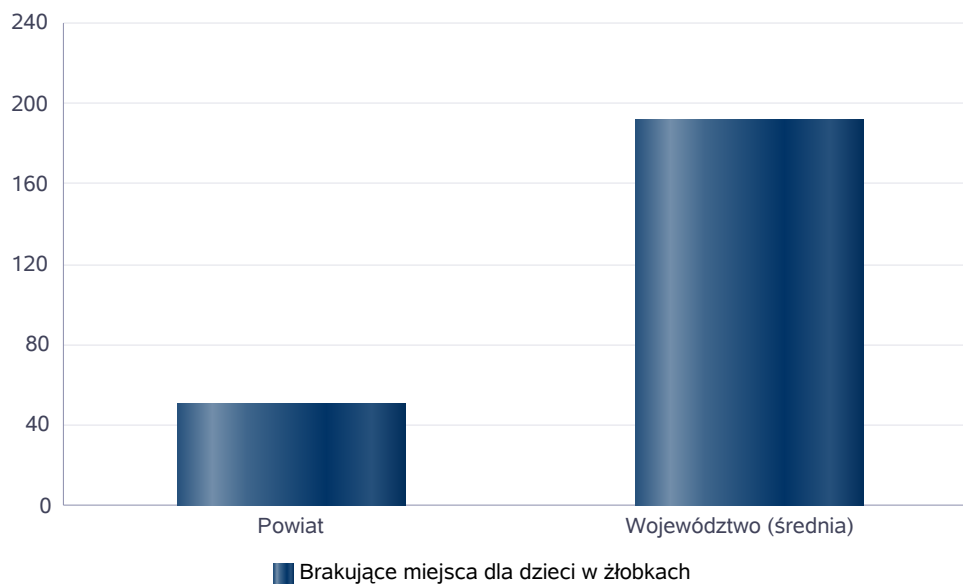
Infrastruktura opieki nad dziećmi

Liczba placówek i miejsc dla dzieci w roku w 2019 r.

Jednostka terytorialna	Miara	Wartość liczbowa
Powiat	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	51
Województwo (średnia)	Brakujące miejsca dla dzieci w żłobkach	192

Infrastruktura opieki nad dziećmi

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA
(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza* 2020
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	1	X	X	X
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	2	X	X	X
w tym z wiersza 1: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	3	X	X	X
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	4	X	X	X
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	5	X	X	X
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	6	X	X	X
Liczba hospicjów	7	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	8	0	0	0

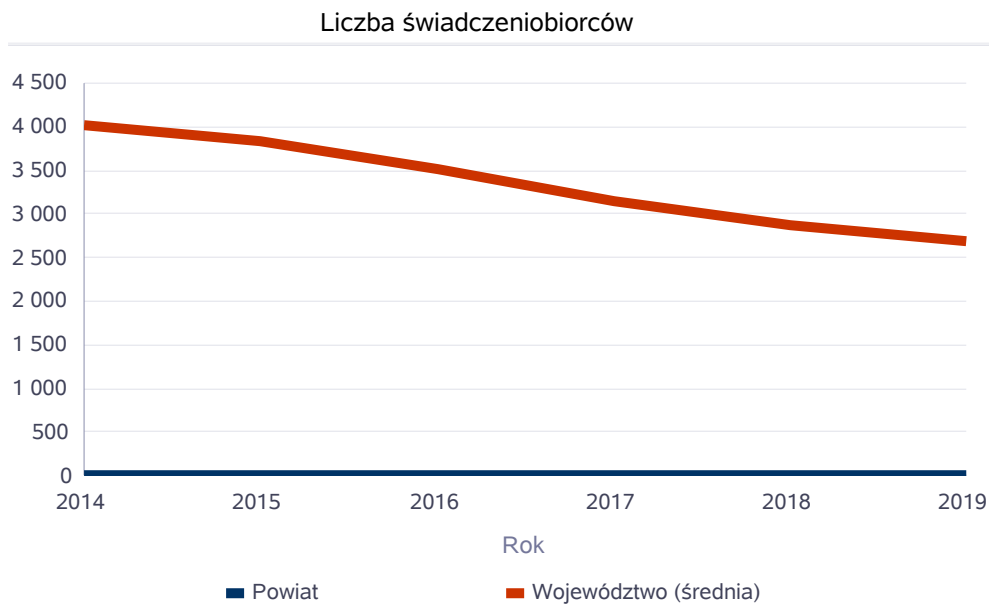
* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny 2019". Niniejsza instrukcja dotyczy wypełniania wszystkich tabel OZPS.

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Pomoc i wsparcie w powiecie grajewskim z pomocy społecznej w 2019 roku uzyskało 696 osób. W roku oceny, w stosunku do 2018 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 138 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej utrzymuje się na takim samym poziomie w stosunku do roku poprzedniego - 1 osoba. Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć, wskaźnika deprivacji lokalnej, liczby długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w podziale na płeć i grupy wiekowe.

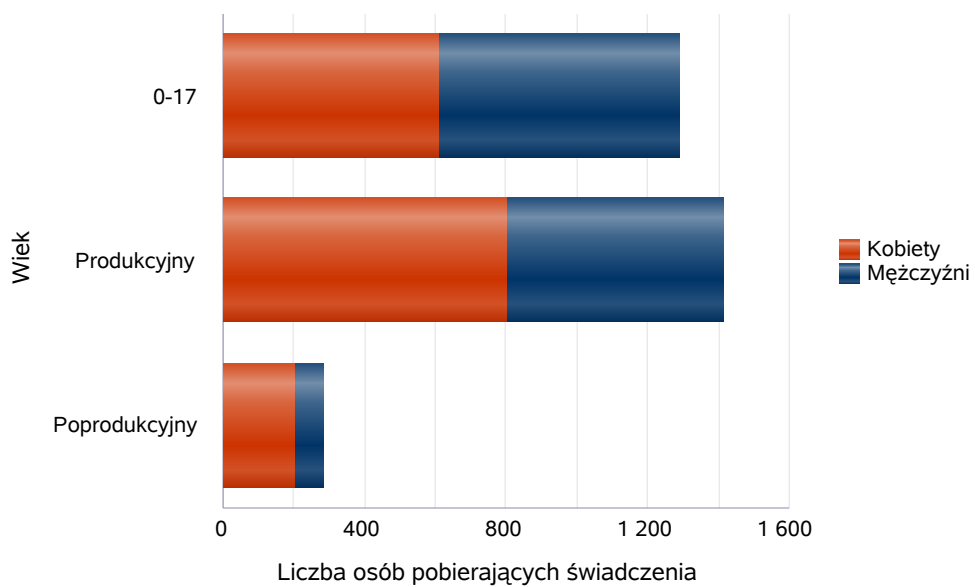
Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji.

	Liczba świadczeniobiorców					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat	2	2	1	2	1	1
Województwo (średnia)	4 026	3 835	3 517	3 145	2 871	2 687

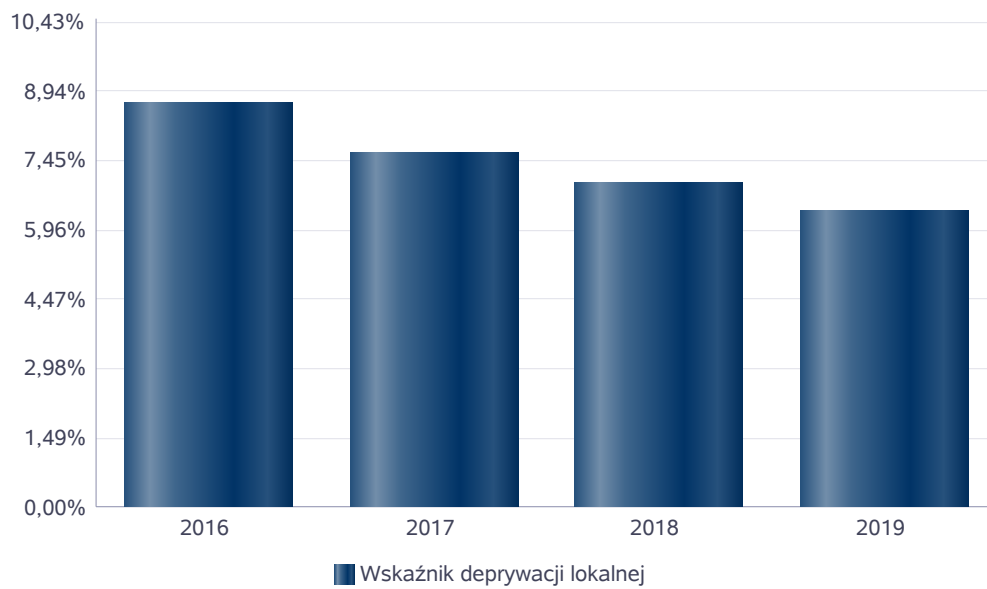
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć wg liczby wypłaconych świadczeń w 2019 r.

Grupa	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-17	1 292	611	681
Produkcyjny	1 416	803	613
Poprodukcyjny	284	204	80

Wskaźnik deprivacji lokalnej

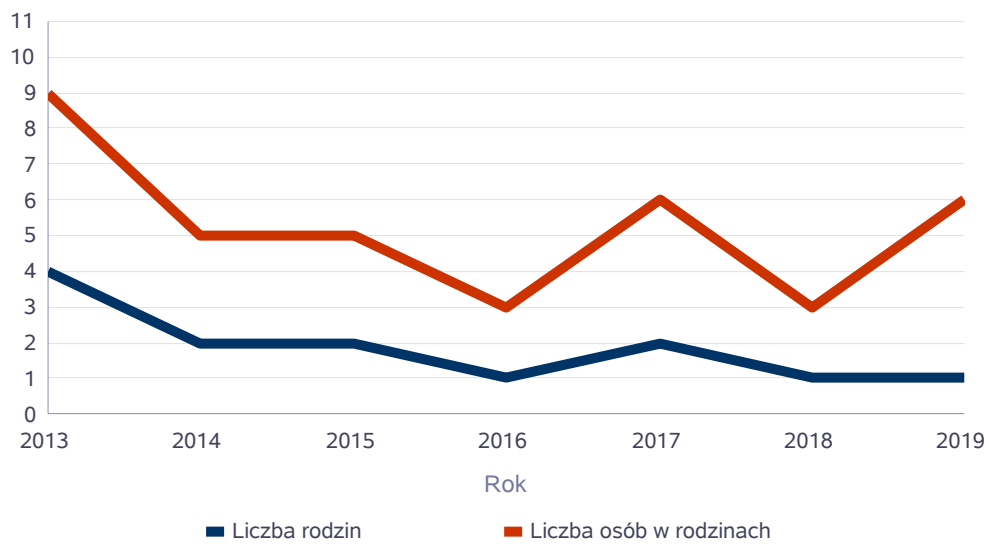
Rok	Wskaźnik deprivacji lokalnej
2016	8,66%
2017	7,61%
2018	6,95%
2019	6,36%

Liczba rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Rok	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2013	4	9
2014	2	5
2015	2	5
2016	1	3
2017	2	6
2018	1	3
2019	1	6

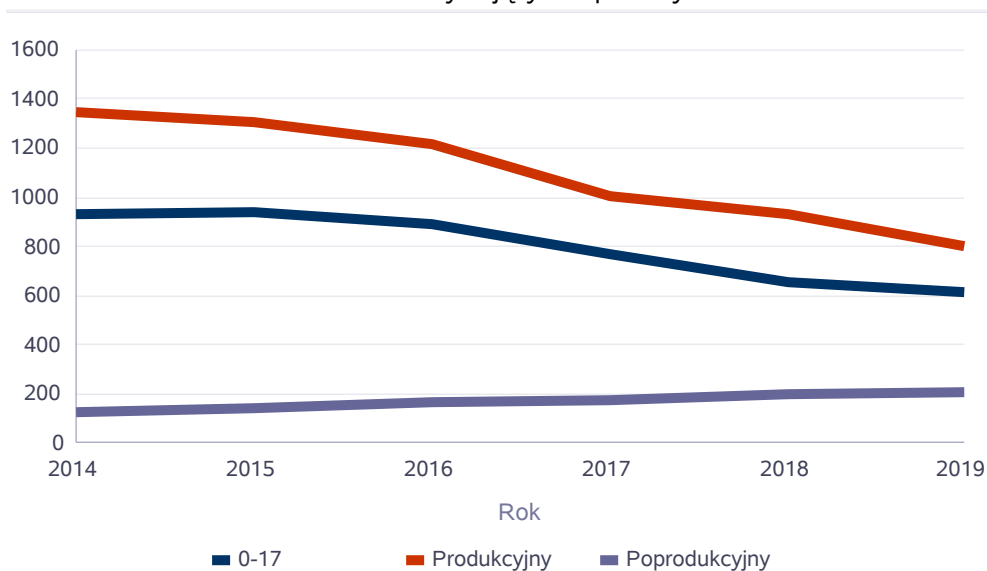
Korzystający z pomocy społecznej

Liczba kobiet korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba kobiet korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat grajewski	0-17	929	936	890	766	655	611
	Produkcyjny	1344	1306	1214	1002	932	803
	Poprodukcyjny	124	138	161	174	196	204
Województwo (średnia)	0-17	91	86	77	69	62	56
	Produkcyjny	196	181	161	138	122	109
	Poprodukcyjny	27	27	29	32	34	35

Liczba kobiet korzystających z pomocy

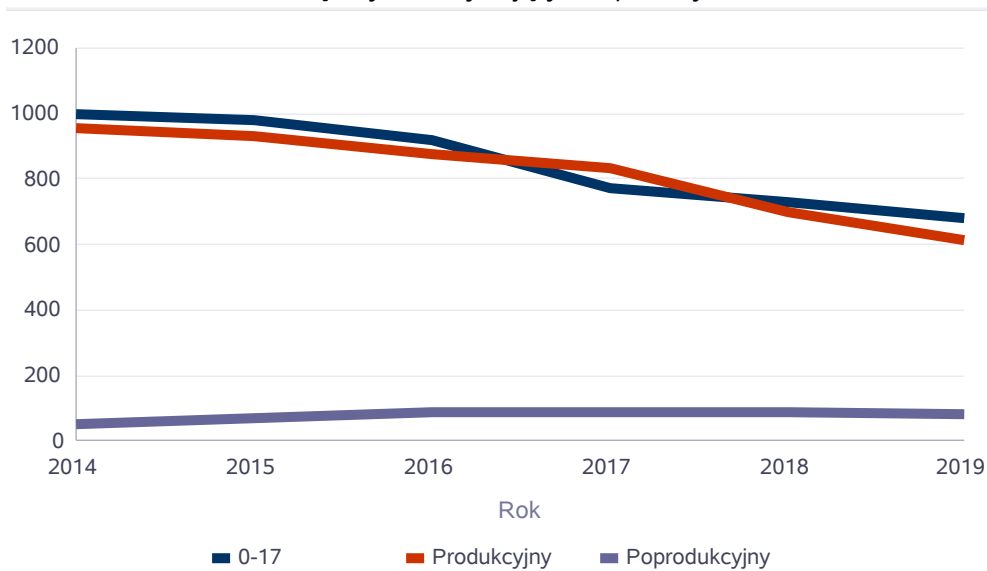

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy społecznej.

		Liczba mężczyzn korzystających z pomocy					
Poziom	Wiek	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Powiat grajewski	0-17	996	980	918	774	729	681
	Produkcyjny	952	931	876	833	699	613
	Poprodukcyjny	50	66	86	90	89	80
Województwo (średnia)	0-17	98	94	83	74	67	60
	Produkcyjny	163	154	146	137	123	113
	Poprodukcyjny	10	10	12	13	13	13

Liczba mężczyzn korzystających z pomocy

**DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA				
Liczba osób	1	558	696	696
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE				
Liczba osób	2	1	1	1
W tym: osoby długotrwale korzystające	3	0	0	0
Wiek 0-17	4	0	0	0
Wiek produkcyjny *	5	1	1	1
Wiek poprodukcyjny **	6	0	0	0
Liczba rodzin	7	1	1	1
Liczba osób w rodzinach	8	3	6	6
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)				
Ogółem	9	0	0	0
W tym: osoby długotrwale korzystające	10	0	0	0
Wiek 0-17	11	0	0	0
Wiek 18-59	12	0	0	0
Wiek 60 lat i więcej	13	0	0	0
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY				
Liczba osób ogółem	14	1	1	1
Liczba rodzin	15	1	1	1
Liczba osób w rodzinach	16	3	6	6
KONTRAKT SOCJALNY				
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	17	0	0	0
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	18	0	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR wypełniana wyłącznie przez powiaty i miasta na prawach powiatu

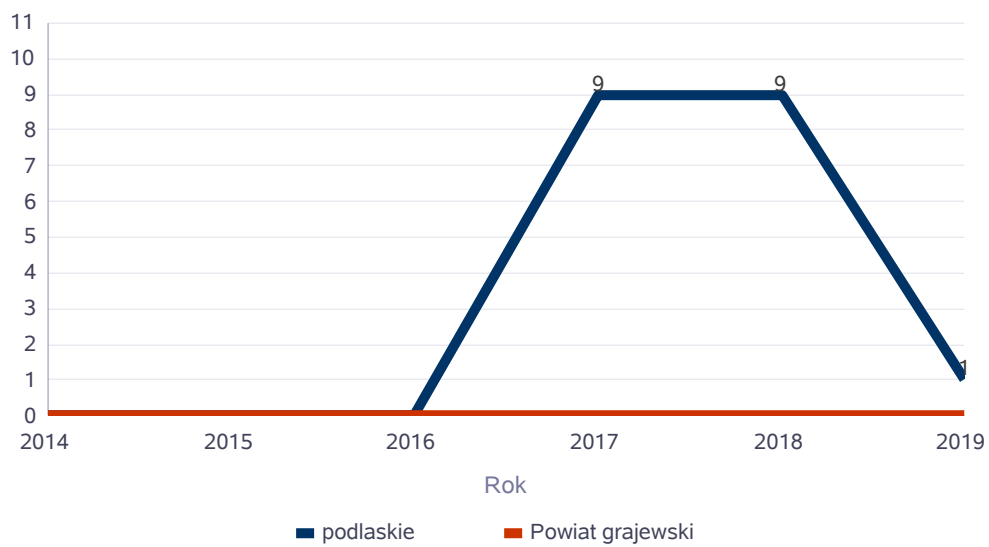
W 2019 roku w rodzinach zastępczych na terenie powiatu grajewskiego umieszczonych było 36 dzieci. Na terenie innych powiatów umieszczonych było 14 dzieci w rodzinach zastępczych, a w placówkach opiekuńczo - wychowawczych przebywało 11 dzieci. Na terenie powiatu grajewskiego 3 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej zdecydowało o opuszczeniu rodziny i zostało objętych indywidualnym programem usamodzielnienia. W powiecie funkcjonowało 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W 2019 roku nie zgłaszano potrzeb dotyczących rodzin pomocowych.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców, liczby rodzin i dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w pieczy zastępczej, kwoty świadczeń dodatku zadaniowego w różnych typach pieczy zastępczej, strukturę liczby osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze, pełnoletnie osoby opuszczające instytucje, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kwotę świadczeń na usamodzielnienia.

Liczba osób korzystających z indywidualnego programu integracji cudzoziemców w województwie.

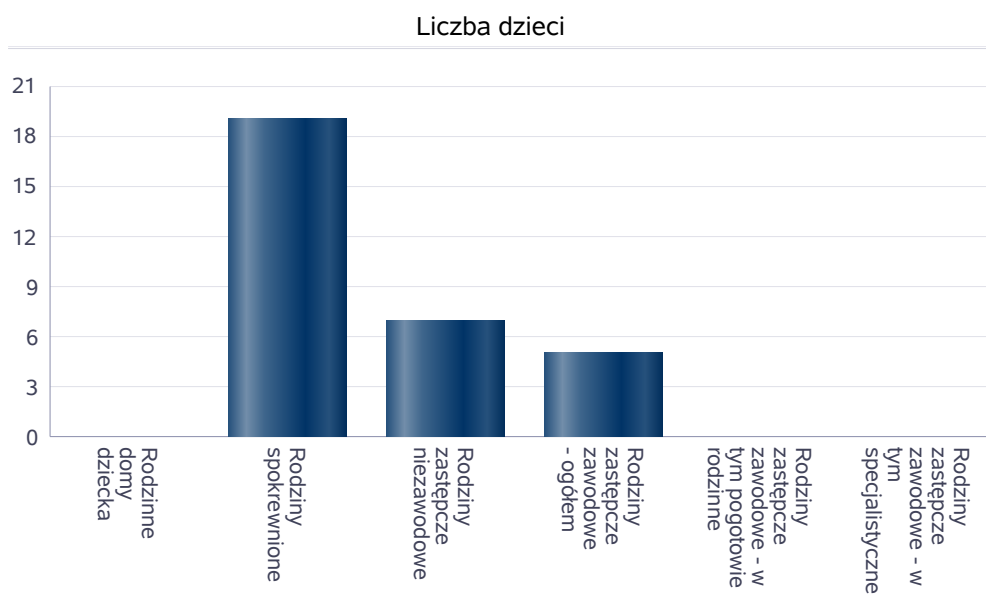
	Liczba osób					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
podlaskie	0	0	0	9	9	1
Powiat grajewski	0	0	0	0	0	0

Liczba osób

Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach, rodzinach spokrewnionych z dzieckiem, w rodzinach zastępczych niezawodowych, zastępczych zawodowych, w tym rodzinach zastępczych specjalistycznych, rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w 2019 roku.

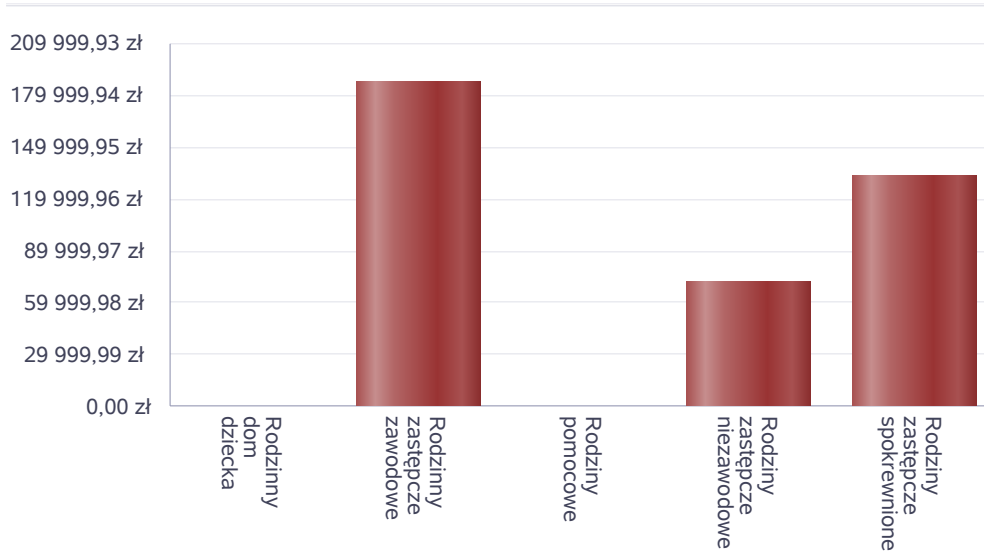
Forma pieczy:	Liczba dzieci
Rodzinne domy dziecka	0
Rodziny spokrewnione	19
Rodziny zastępcze niezawodowe	7
Rodziny zastępcze zawodowe - ogółem	5
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym pogotowie rodzinne	0
Rodziny zastępcze zawodowe - w tym specjalistyczne	0

Kwoty świadczeń ze względu na typ rodziny, w której umieszczono dziecko w 2019 roku.

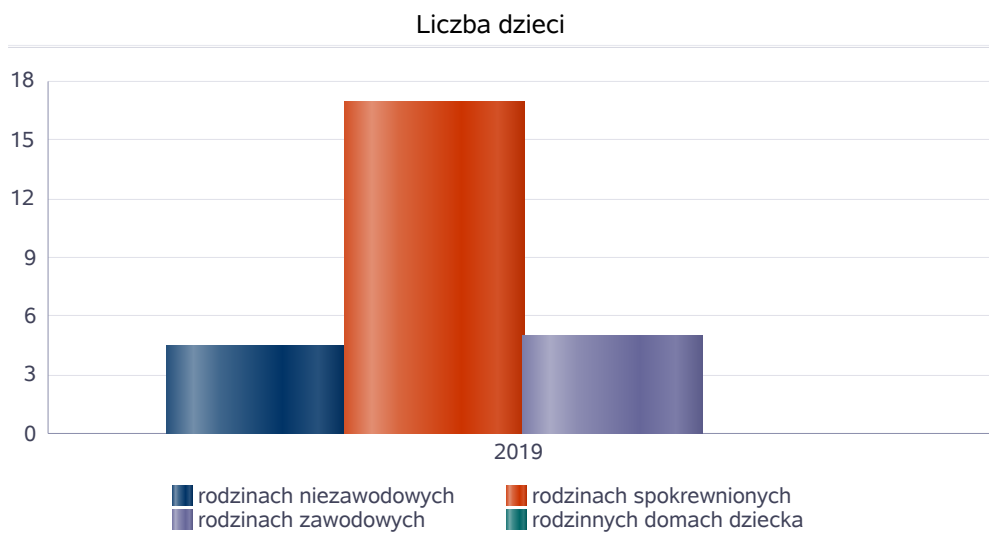
Rodzaj świadczenia	Rodzinny dom dziecka	Rodzinny zastępcze zawodowe	Rodziny pomocowe	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione
Wydatki na świadczenia dla rodzin zastępczych lub osób prowadzących rodzinny dom dziecka	0,00 zł	187 066,00 zł	0,00 zł	72 423,00 zł	132 934,00 zł

Kwoty świadczeń

Średniomiesięczna liczba dzieci umieszczonych w różnych typach pieczy zastępczej uprawnionych do otrzymywania dodatku wychowawczego w 2019 roku.

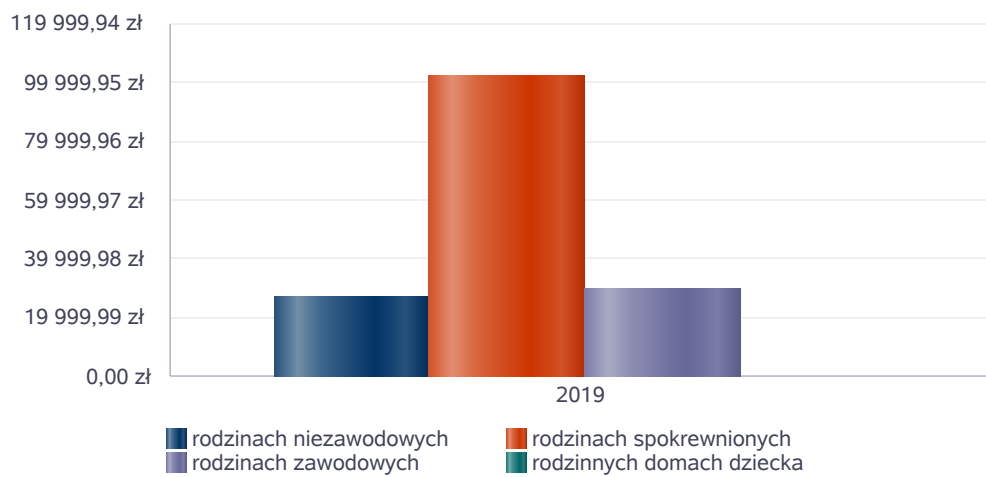
Forma pieczy w	Liczba dzieci
rodzinach niezawodowych	5
rodzinach spokrewnionych	17
rodzinach zawodowych	5
rodzinnych domach dziecka	0

Kwoty świadczeń dodatku wychowawczego w różnych typach pieczy zastępczej w 2019 roku.

Forma pieczy w	Wydatki narastająco od początku roku
rodzinach spokrewnionych	102 161,00 zł
rodzinach niezawodowych	27 025,00 zł
rodzinach zawodowych	30 000,00 zł
rodzinnych domach dziecka	0,00 zł

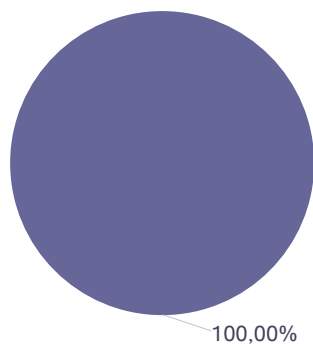
Wydatki

Liczba osób usamodzielnionych w rozbiciu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawczej w 2019 roku.

Grupa	Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej	Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych	Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych	Odływ z rodzin zastępczych zawodowych	Odływ z rodzinnych domów dziecka
Dzieci powyżej 18 roku życia	0	0	1	0	0

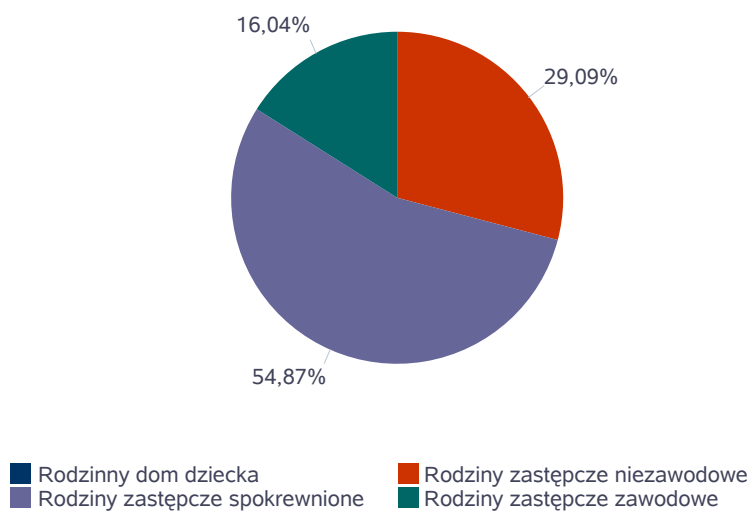

- Odływ z instytucjonalnej pieczy zastępczej
- Odływ z rodzin zastępczych niezawodowych
- Odływ z rodzin zastępczych spokrewnionych
- Odływ z rodzin zastępczych zawodowych
- Odływ z rodzinnych domów dziecka

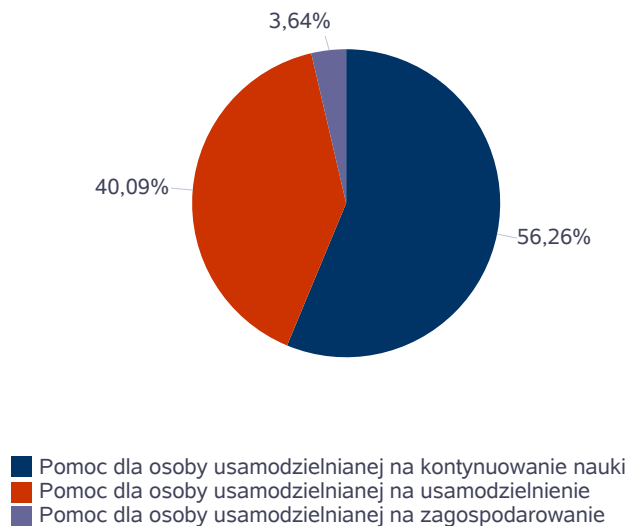
Kwota w złotych ogółem świadczeń na usamodzielnienia w rozbiutu na pełnoletnie osoby opuszczające rodziny zastępcze, pełnoletnie osoby opuszczające placówki opiekuńczo-wychowawcze w 2 019 roku.

Rodzaj usamodzielnienia	Rodzinny dom dziecka	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze zawodowe
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na kontynuowanie nauki	0,00 zł	5 650,00 zł	18 695,00 zł	0,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na usamodzielnienie	0,00 zł	6 939,00 zł	3 470,00 zł	6 939,00 zł
Pomoc dla osoby usamodzielnianej na zagospodarowanie	0,00 zł	0,00 zł	1 577,00 zł	0,00 zł

Procentowy udział wydatków wg rodzaju placówki

Procentowy udział wydatków wg rodzaju usamodzielnienia

**POWIAT - ZADANIA PCPR ORAZ MOPR
(w całym okresie sprawozdawczym)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM ODDZIAŁYWAŃ KOREKCYJNO-EDUKACYJNYCH DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE				
Liczba osób korzystających z usług	1	7	3	10
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	1	1	1
Kwota świadczeń w złotych	3	4 133	3 646	3 646
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	5	0	0	0
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	1	1	1
Kwota świadczeń w złotych	7	4 133	3 646	3 646
POMOC PIENIĘŻNA NA ZAGOSPODAROWANIE				
Liczba osób	8	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	9	0	0	0
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	1 400 869	1 594 649	1 784 756
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	22	26	26
Wartość dofinansowania w złotych	12	37 589	71 234	71 234
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	94	87	87
Wartość dofinansowania w złotych	14	84 208	91 145	91 145
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	236	223	223
Wartość dofinansowania w złotych	16	157 791	167 176	167 176
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	16	23	23
Wartość dofinansowania w złotych	18	56 409	85 685	85 685
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	19	4	4	4
Liczba niepełnosprawnych uczestników	20	585	485	485
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	21	11 000	11 000	11 000
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	22	0	0	0

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Liczba pobierających w roku oceny świadczeń wychowawczych wyniosła 19 rodzin. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 3 rodziny. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie dodatku wychowawczego wyniosła 159.186,00 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 13.446,00 zł.

Liczba pobierających w roku oceny świadczeń 300,00 zł na dziecko w ramach programu - Dobry Start - wynosiła 16 rodzin, w tym pomocą objętych było 21 dzieci. Całkowita kwota przyznanego świadczenia wyniosła 6.510,00 zł.

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Pomoc społeczna to nie tylko wsparcie finansowe osób i rodzin potrzebujących pomocy, ale także pomoc instytucjonalna, świadczona przez placówki pomocy społecznej. W powiecie grajewskim prowadzą działalność: Dom Pomocy Społecznej w Grajewie oraz Warsztat Terapii Zajęciowej w Grajewie i w Szczuczynie.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej i tabelarycznej szczegółowe dane dotyczące: liczby placówek w podziale na typ i instytucje prowadzącą, liczby miejsc i liczby osób korzystających z placówek, wskaźnik nasycenia usługami w postaci domów pomocy społecznej, środowiskowych domów samopomocy, mieszkań chronionych.

Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w podziale na instytucję prowadząc w 2019 roku

Jednostka	INNY PODMIOT PROWADZĄCY - liczba jednostek	PODMIOT PROWADZĄCY - POWIAT - liczba jednostek
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	0	1
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	0	0
KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0
OŚRODKI WSPARCIA	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

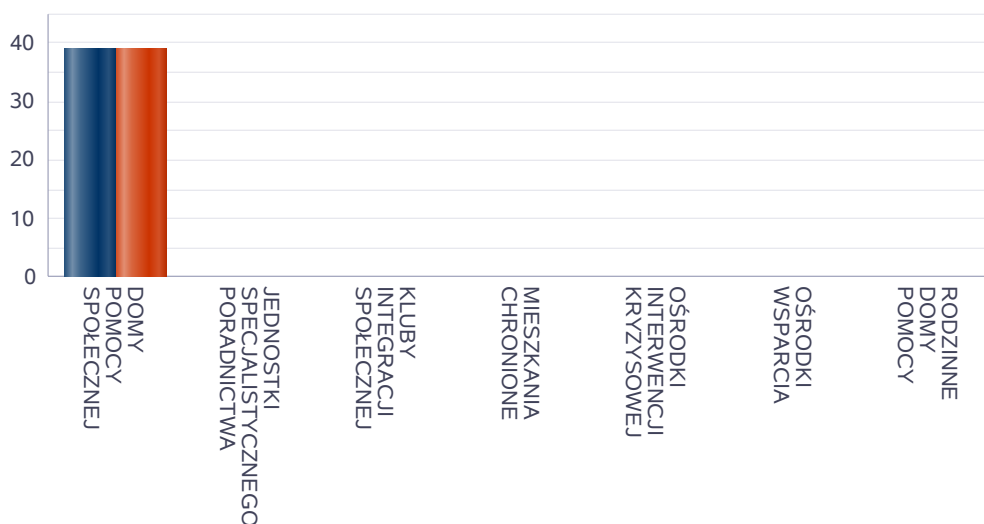
Liczba jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym w 2019 roku.

Rodzaj placówki	liczba miejsc	liczba osób korzystających
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	39	39
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA		0
KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ		0
MIESZKANIA CHRONIONE	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	0	0
OŚRODKI WSPARCIA	0	0
RODZINNE DOMY POMOCY	0	0

Liczba miejsc w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu lokalnym i o zasięgu ponadgminnym

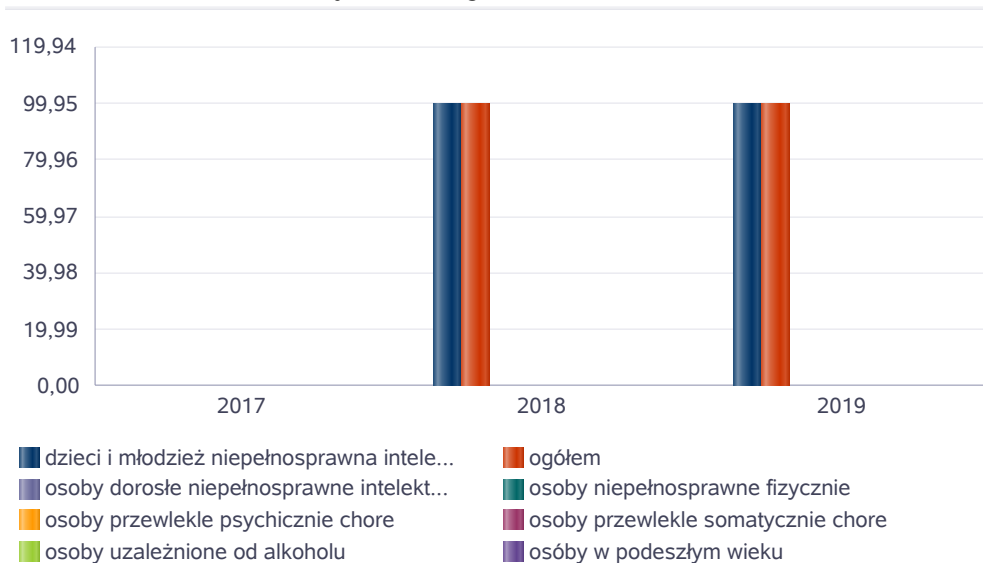

Nasylenie usługami w DPS-ach.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby osób umieszczonych w DPS pomnożony przez 100 do sumy liczby osób umieszczonych w DPS i liczby oczekujących.

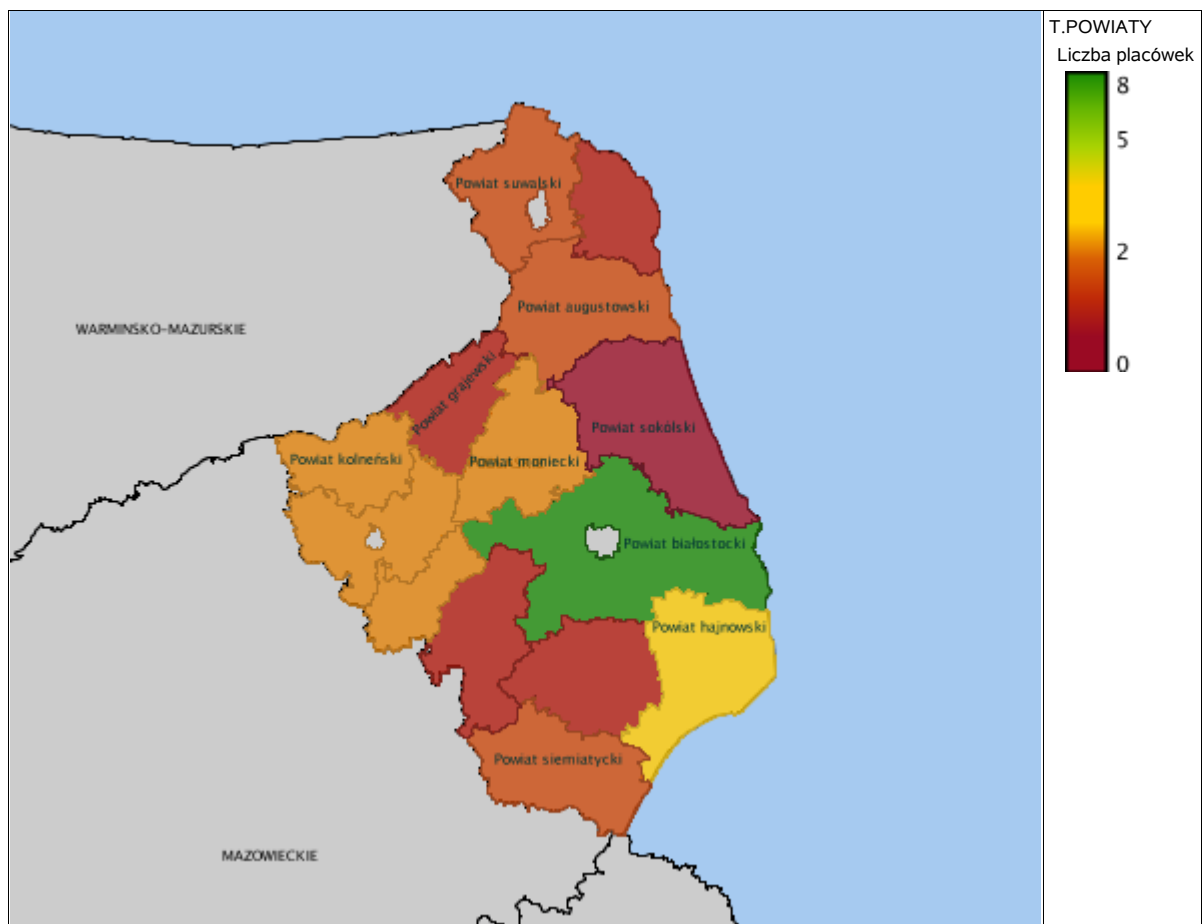
Grupa osób	Wskaźnik nasycenia usługami w DPS-ach wyrażony w %		
	2017	2018	2019
ogółem		100,00	100,00
osoby w podeszłym wieku			
osoby przewlekle somatycznie chore			
osoby przewlekle psychicznie chore			
osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie			
dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie		100,00	100,00
osoby niepełnosprawne fizycznie			
osoby uzależnione od alkoholu			

Nasylenie usługami w DPS-ach

Rozmieszczenie jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej o zasięgu ponadgminnym w 2019 roku.

Powiat	Ogółem	DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ	JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA	MIESZKANIA CHRONIONE	OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ	OŚRODKI WSPARCIA
Powiat augustowski	2	2	0	0	0	0
Powiat białostocki	8	4	0	3	0	1
Powiat bielski (podlaskie)	1	1	0	0	0	0
Powiat grajewski	1	1	0	0	0	0
Powiat hajnowski	4	1	0	2	0	1
Powiat kolneński	3	0	0	1	0	2
Powiat moniecki	3	2	0	0	1	0
Powiat sejneński	1	1	0	0	0	0
Powiat siemiatycki	2	1	1	0	0	0
Powiat sokólski	0	0	0	0	0	0
Powiat suwalski	2	0	0	0	1	1
Powiat wysokomazowiecki	1	1	0	0	0	0
Powiat zambrowski	3	0	2	0	0	1
Powiat łomżyński	3	2	0	0	0	1

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
OŚRODKI WSPARCIA - OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	0	0	0
Liczba osób korzystających	2	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	6	0	0	0
W TYM (z wierszy 1-6):				
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	7	0	0	0
Liczba osób korzystających	8	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	9	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	10	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	12	0	0	0
DZIEENNE DOMY POMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	0	0	0
Liczba osób korzystających	14	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	17	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	18	0	0	0
Liczba osób korzystających	19	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH i SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	25	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	26	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	27	0	0	0
OGRZEWAŁNIE				

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
Liczba miejsc w placówkach ogółem	28	0	0	0
Liczba osób korzystających	29	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	30	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	31	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	1	39	39	39
Liczba osób korzystających	2	38	39	39
Liczba osób umieszczonych	3	1	1	1
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	4	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	34	36	35
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	7	1 790 883	2 139 447	2 091 498
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	8	0	0	0
Liczba osób korzystających	9	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	10	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	11	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	12	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	13	0	0	0
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	0	0	0
Liczba osób korzystających	15	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA				
Liczba osób korzystających	16	54	55	55
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	2	2	2
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	5 323	8 661	9 400
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	19	0	0	0
Liczba osób korzystających	20	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	21	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	22	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
PLACÓWKI OPIEKUNTCZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba miejsc w placówkach ogółem	27	0	0	0
Liczba osób korzystających	28	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	29	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	30	0	0	0
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	31	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	32	X	X	X
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	33	60	60	60
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	34	21	19	19
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	35	995 760	1 085 760	1 229 760
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć	36	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W roku oceny, kadra powiatowego centrum pomocy rodzinie liczyła 6 osób w tym: kadra kierownicza 1 osoba, pracownicy socjalni 1 osoba, pozostali pracownicy 4 osoby. Spośród zatrudnionych w powiatowym centrum pomocy rodzinie pracowników 5 posiada wykształcenie wyższe. Wśród pracowników 1 osoba posiada specjalizację z organizacji pomocy społecznej.

Poniżej prezentujemy w formie graficznej szczegółowe dane dotyczące liczby pracowników jednostki w tym: kadry kierowniczej, pracowników socjalnych, wskaźnika specjalizacji pracowników socjalnych, wskaźnika spełnienia zapisów ustawowych dotyczących zatrudnienia pracowników socjalnych.

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione.

Zatrudnieni	Liczba osób			
	2016	2017	2018	2019
Ogółem we wszystkich rodzajach placówek	39	35	40	42
Kierownicy, dyrektorzy, zastępcy	1	1	1	1

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej - osoby zatrudnione

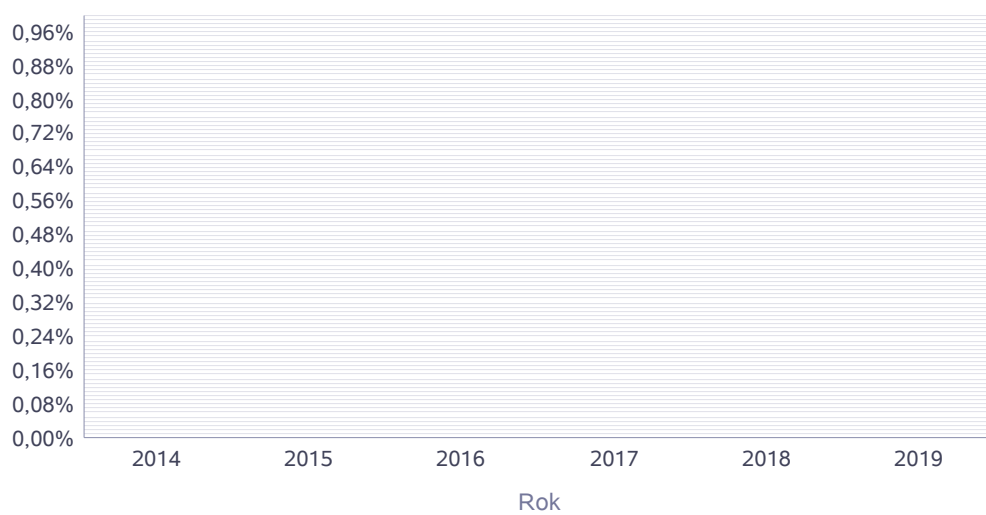

Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Wskaźnik obliczany jako stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich pracowników socjalnych.

Rok	Wskaźnik
2014	0,00%
2015	0,00%
2016	0,00%
2017	0,00%
2018	0,00%
2019	0,00%

Stosunek liczby pracowników socjalnych posiadających specjalizację I lub II stopnia w zawodzie pracownik socjalny do liczby wszystkich...

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

W ramach zatrudnienia pomocniczego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie w roku oceny jednostka nie korzystała z wolontariuszy, zatrudnienia subsydiowanego (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne) oraz staży.

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

W 2019 roku w jednostce pomocy społecznej nie funkcjonowały zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej, gdyż są powoływane w gminach przy ośrodkach pomocy społecznej.

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

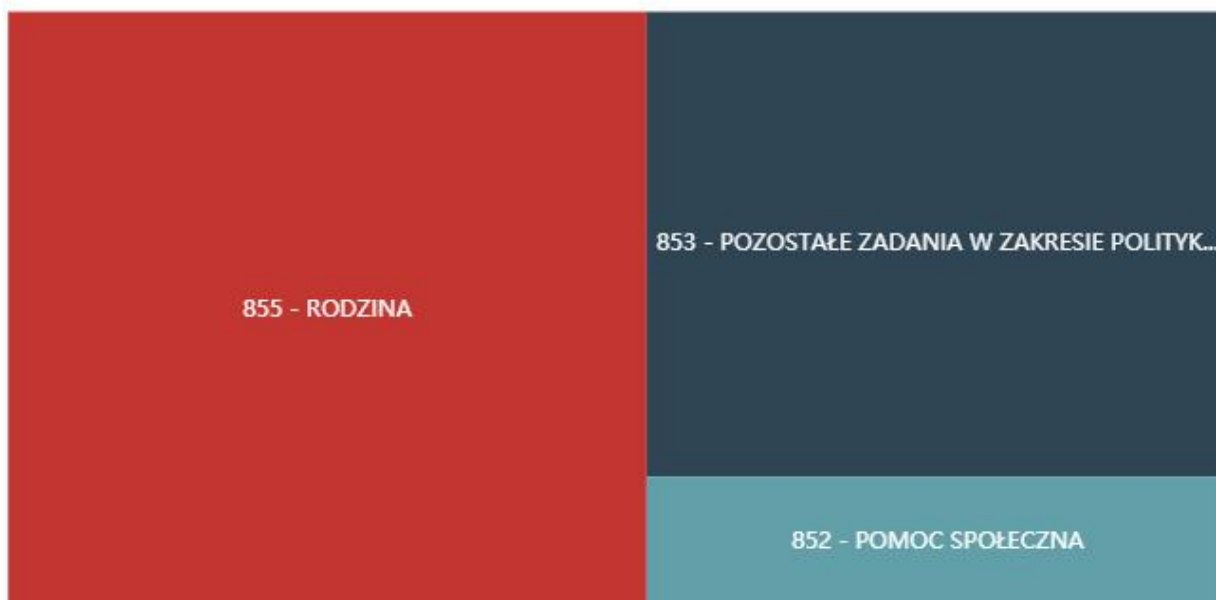
W powiecie grajewskim środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej wyniosły w 2019 roku 5.261.544,00 zł. Poziom wydatków w stosunku do roku poprzedniego wzrósł o 181.515,00 zł. W dziale 855 – Rodzina wydatkowano 1.533.140,00 zł. co stanowi 29,13 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. W dziale 852 - Pomoc społeczna wydatkowano 2.448.499,00 zł. co stanowi 46,53 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej. Niniejsza tabela zawiera zestawienie środków finansowych na wydatki w pomocy społecznej wyszczególnione w działach księgowych.

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTKACH SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

WYDATKI W OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W OPS / PCPR

- 855 - RODZINA
- 853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ
- 852 - POMOC SPOŁECZNA
- 851 - OCHRONA ZDROWIA
- 854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (zadania własne i zadania zlecone)
W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	X	5 261 544	5 703 558
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	2 930 965	3 443 057
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	7	1 789 313	2 136 434	2 088 498
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	5 831	2 538	12 700
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	5 831	2 538	12 700
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	X	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	X	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	15	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	0	0	0
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	0	0	0
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	290 333	305 293	335 990
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	290 333	305 293	335 990
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	X	X	X
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	4 234	4 234	8 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	4 234	4 234	8 000
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	0	0	0
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	0	0	0
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	0	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	210 944	194 145	172 003
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	1 290 229	1 085 760	1 229 760
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	1 290 229	1 085 760	1 229 760
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	0	0	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	49	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2018	Rok oceny 2019	Prognoza 2020
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	0	0	0
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	0	0	0
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	0	0	0
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	0	0	0
85504 - Wspieranie rodziny	57	6 200	6 510	6 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	6 200	6 510	6 000
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	808 870	874 834	1 071 680
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	808 870	874 834	1 071 680
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	680 275	651 796	778 927
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	680 275	651 796	778 927
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów	69	X	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	70	X	0	0
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	71	X	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	72	X	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

Aktywność projektowo - konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej polega na realizacji projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, udziału w konkursach ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz na realizacji programów osłonowych. W roku oceny powiat grajewski uczestniczył w 1 konkursie ogłaszanym przez MRPiPS na łączną kwotę 29.723,00 zł , którym objętych było 21 rodzin zastępczych.

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

W powiecie grajewskim PCPR w Grajewie nie zlecał zadań organizacjom pozarządowym.

10. Wnioski końcowe

Ocena zasobów pomocy społecznej dla powiatu grajewskiego za 2019 rok została przygotowana na podstawie danych zebranych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie za pośrednictwem systemu Centralnej Aplikacji Statystycznej MRPiPS. Dane z Oceny umożliwiają analizowanie i monitorowanie występowania problemów społecznych oraz planowanie działań aktywizujących jednostki samorządu terytorialnego w obszarze usług społecznych. Zawarte w niej informacje są materiałem poglądowym mającym ułatwić władzom powiatu podejmowanie decyzji związanych z planowaniem budżetu w zakresie polityki społecznej w kolejnym roku i stały się podstawą do sformułowania poniższych wniosków i rekomendacji:

1. Z pomocy społecznej korzystają głównie osoby niepełnosprawne, rodziny zastępcze, usamodzielniani pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także osoby dotknięte przemocą w rodzinie, zarówno osoby doznające przemocy i stosujące przemoc.
2. Wśród najważniejszych wniosków końcowych należy stwierdzić, że w stosunku do roku 2017 i 2018 wzrosła liczba osób, którym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grajewie udzieliło pomocy i wsparcia.
3. Analizując zawarte dane można stwierdzić, że liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu grajewskiego pozostaje na podobnym poziomie. W stosunku do roku 2018 liczba rodzin zastępczych niezawodowych zwiększyła się z 4 do 6 rodzin, natomiast liczba rodzin zastępczych spokrewnionych wynosi 13. Widoczna jest dysproporcja pomiędzy liczbą rodzin zastępczych niezawodowych - 6, zawodowych - 1 w stosunku do rodzin zastępczych spokrewnionych - 13. Rekomenduje się poszerzanie i zintensyfikowanie działań mających na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych. Kandydaci na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe są zobowiązani przejść kwalifikację do pełnienia funkcji oraz szkolenie zakończone pozytywnym wynikiem. W przypadku rodzin zastępczych spokrewnionych szkolenie nie jest wymagane przepisami - rodziny te są tworzone przez sądy. Tutejsze Centrum stale podejmuje starania i działania, by rodziny zastępcze spokrewnione, również poszerzały swoje kompetencje opiekuńcze i wychowawcze, wobec czego organizuje szkolenia dla rodzin zastępczych już istniejących. Wobec powyższego postuluje się dalsze poszukiwanie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i zawodowe.
4. Należy zwrócić uwagę na fakt, że w ramach działalności konkursowej PCPR w Grajewie uzyskało środki na częściową refundację wynagrodzenia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, których zatrudnienie zwiększyło jakość pracy prowadzonej bezpośrednio z rodzinami zastępczymi.
5. Centrum zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom jej pozbawionym poprzez umieszczenie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych. W infrastrukturze powiatu nie funkcjonują placówki opiekuńczo - wychowawcze. Dzieci z terenu powiatu umieszcza się w placówkach na terenie innych powiatów. Powiat ponosi koszty pobytu dzieci w placówkach, koszty wzrastają, spowodowane jest to wzrostem średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce.
6. Wśród pozostałych placówek na terenie powiatu znajdują się Dom Pomocy Społecznej w Grajewie dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie, który zapewnia całodobową opiekę dla 39. Na koniec 2019 roku na umieszczenie w DPS nie było oczekujących osób. Należy stwierdzić, że placówka zaspokaja potrzeby w całodobowej opiece nad osobami przewlekle psychicznie chorymi.
7. Na terenie powiatu funkcjonuje Warsztat Terapii Zajęciowej w Grajewie i filią w Szczuczynie, który zapewnia dzienną opiekę, wsparcie i szeroko rozumianą rehabilitację osobom niepełnosprawnym. Placówka ta zapewnia rocznie opiekę 60 osobom.
8. Centrum prowadzi zadania związane z pomocą udzielaną usamodzielniającym się wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych w porównaniu z rokiem 2018 w roku 2019 zmniejszyła się liczba wychowanków objętych indywidualnym programem usamodzielnienia, czyli uczestniczących w procesie usamodzielnienia z 17 na 16 osób. Jednocześnie liczba pełnoletnich wychowanków, którzy kontynuują naukę pozostaje na podobnym poziomie.
9. PCPR dzięki otrzymywanej dotacji z Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku realizuje corocznie programy korekcyjno - edukacyjne dla sprawców przemocy w rodzinie. Analizując dane dotyczące powyższego zagadnienia należy zwrócić uwagę na małą liczbę uczestników w poszczególnych latach. Rekomenduje się dalszą współpracę z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu pozyskania uczestników programu.

10. W ocenie zasobów pomocy społecznej wskazane są także środki finansowe PFRON przeznaczone na realizację zadań dla osób niepełnosprawnych, które w 2019 zaspokoili potrzeby osób niepełnosprawnych.

Z przedstawionych zasobów wynika, że zarówno infrastruktura jak i kadra zaspokajają potrzeby osób zgłaszających się do PCPR w Grajewie.

Wskaźniki Ubóstwa i Wykluczenia Społecznego w podziale na:

1. WYMIAR FINANSOWY

- Wskaźnik 1: **Dochód w gminie przypadający na 1 mieszkańca.**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Finanse Publiczne > Dochody budżetów gmin i miast na prawach powiatu > Dochody na jednego mieszkańca

- Wskaźnik 2: **Liczba osób, którym przyznano świadczenie (pieniężne/niepieniężne) przypadająca na każde 1000 mieszkańców gminy.**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane ze sprawozdania MRPiPS-03 Dział 3 w.1 k.1 (Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) - Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie)

- Wskaźnik 3: **Odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy %**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane:

- z systemów dziedzinowych Zabezpieczenia Społecznego - Liczba osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej w roku poprzedzającym badanie

- ze sprawozdania MRPiPS-03 Dział 3 w.1 k.1 (Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) - Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie)

2. WYMIAR WARUNKÓW ŻYCIA

- Wskaźnik 1: **Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w %**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Gospodarka mieszkaniowa i komunalna > Zasoby mieszkaniowe > Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań

- Wskaźnik 2: **Powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Gospodarka mieszkaniowa i komunalna > Zasoby mieszkaniowe > Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki

- Wskaźnik 3: **Odsetek mieszkań w zasobach gminnych, w których występują zaległości w opłatach**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Gospodarka mieszkaniowa i komunalna > Zasoby mieszkaniowe > Zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych

3. WYMIAR SYTUACJI NA RYNKU PRACY

- Wskaźnik 1: **Wskaźnik bezrobocia**

Wskaźnik został obliczony w oparciu o dane z Banku Danych Lokalnych GUS - Rynek Pracy > Bezrobocie rejestrowane > Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wg płci

Wartość wskaźnika barometru ubóstwa w wymiarze finansowym.

Wskaźnik finansowy pokazuje kondycję finansową gminy w odniesieniu do innych gmin w powiecie. Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja finansowa gminy jest korzystniejsza.

Dodatnia wartość Wskaźnika w wymiarze finansowym oznacza, że pod względem finansowym gmina jest w lepszej kondycji niż przeciętna gmina w całym województwie.

Ze względu na skalę zjawiska na poszczególnych poziomach terytorialnych (administracyjnych) wskaźniki zostały statystycznie ujednolicone w celu umożliwienia ich wzajemnego porównywania.

Oznacza to, że wartością bazową jest „zero” dla województwa, co pozwala porównać wszystkie przedstawione poziomy terytorialne względem siebie.

W ramach obliczenia wskaźnika ubóstwa standaryzacji poddano:

- Wskaźnik 1: **Dochód w gminie przypadający na 1 mieszkańca**
- Wskaźnik 2: **Liczba osób, którym przyznano świadczenie (pieniężne/niepieniężne) przypadająca na każde 1000 mieszkańców gminy**

- Wskaźnik 3: **Odsetek osób długotrwale korzystających z pomocy %**

Następnie wyznaczono średnią arytmetyczną powyższych trzech wskaźników cząstkowych, a tym samym obliczono zagregowany wskaźnik.

Gmina	Wskaźnik finansowy
Rajgród	0,45
Grajewo (wiejska)	0,10
Szczuczyn	0,05
Wąsosz (podlaskie)	-0,18
Radziłów	-0,42
Grajewo (miejska)	-0,73
Powiat (średnia)	-0,12
Województwo (średnia)	-0,00

Wartość wskaźnika barometru ubóstwa w wymiarze warunków życia.

Wskaźnik warunków życia pokazuje poziom jakości życia w gminie w odniesieniu do innych gmin w powiecie. Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja jest korzystniejsza i oznacza, że w gminie warunki życia są dobre dla większości mieszkańców.

Dodatnia wartość wskaźnika w wymiarze warunków życia oznacza, że w gminie pod względem jakości życia, pod względem lokalowym i wyposażenia lokali sytuacja jest lepsza niż w przeciętnej gminie w województwie.

Ze względu na skalę zjawiska na poszczególnych poziomach administracyjnych wskaźniki zostały statystycznie ujednolicone w celu umożliwienia ich wzajemnego porównywania.

Oznacza to, że wartością bazową jest „zero” dla województwa, co pozwala porównać wszystkie przedstawione poziomy terytorialne względem siebie.

W ramach obliczenia wskaźnika ubóstwa standaryzacji poddano:

- **Wskaźnik 1: Odsetek mieszkań wyposażonych w instalacje w %**

– z uwagi na brak wartości ogólnej, wskaźnik jest wyliczany (średnia) na podstawie składowych (miasto i wieś)

- **Wskaźnik 2: Powierzchnia użytkowa mieszkania w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie**

- **Wskaźnik 3: Odsetek mieszkań w zasobach gminnych, w których występują zaległości w opłatach**

Następnie wyznaczono średnią arytmetyczną powyższych trzech wskaźników cząstkowych, a tym samym obliczono zagregowany wskaźnik.

Gmina	Wskaźnik warunków życia
Radziłów	0,30
Rajgród	0,18
Wąsosz (podlaskie)	0,12
Grajewo (wiejska)	-0,03
Szczuczyn	-0,26
Grajewo (miejska)	-0,41
Powiat (średnia)	-0,02
Województwo (średnia)	-0,00

Wartość wskaźnika barometru ubóstwa w wymiarze rynku pracy.

Wskaźnik w wymiarze rynku pracy pokazuje poziom bezrobocia w gminie w odniesieniu do innych gmin w powiecie.

Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja jest korzystniejsza i oznacza, że w gminie jest mniejszy poziom bezrobocia.

Ze względu na skalę zjawiska na poszczególnych poziomach administracyjnych wskaźniki zostały statystycznie ujednolicone w celu umożliwienia ich wzajemnego porównywania.

Oznacza to, że wartością bazową jest „zero” dla województwa, co pozwala porównać wszystkie przedstawione poziomy terytorialne względem siebie.

Gmina	Wskaźnik rynku pracy
Radziłów	0,06
Grajewo (wiejska)	-0,31
Wąsosz (podlaskie)	-0,44
Rajgród	-0,66
Szczuczyn	-0,72
Grajewo (miejska)	-0,81
Powiat (średnia)	-0,48
Województwo (średnia)	0,00

Barometr ubóstwa - zestawienie dla gmin z danego powiatu.

Wartość **wskaźnika ubóstwa** została wyznaczona na podstawie wskaźników zagregowanych, na podstawie danych z całego województwa.

Im wyższa wartość wskaźnika, tym sytuacja jest korzystniejsza dla regionu.

Gmina	Barometr ubóstwa
Rajgród	-0,01
Radziłów	-0,02
Grajewo (wiejska)	-0,08
Wąsosz (podlaskie)	-0,17
Szczuczyn	-0,31
Grajewo (miejska)	-0,65
Powiat (średnia)	-0,21
Województwo (średnia)	-0,00

